

พลังงานกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย

มนูญ ศิริวรรณ

หัวข้อบรรยาย

ศักยภาพของประเทศ

- สถานการณ์พลังงานของไทย
- ศักยภาพปิโตรเลียมของไทย

ความสำคัญของพลังงานต่อเศรษฐกิจไทย

- ในฐานะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
- ในฐานะเป็นแหล่งรายได้สำคัญภาครัฐ
- โครงสร้างราคาพลังงานของไทย

สถานการณ์พลังงานของไทย THAILAND ENERGY LANDSCAPE

ความจริงพลังงานไทย

- ไทยเป็นประเทศผู้นำเข้าพลังงานสุทธิ
- แหล่งพลังงานในประเทศลดน้อยลงไปเรื่อยๆ
- ต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานเพิ่มขึ้นในอนาคต
- หัวใจสำคัญของการบริหารจัดการพลังงานชาติ
  - ประสิทธิภาพในการใช้และการแสวงหาแหล่งพลังงาน
  - เพื่อความมั่นคง/มั่นคง/ยั่งยืน

ไทย

ประเทศผู้นำเข้าพลังงานสุทธิ

ปัญหาของภาคพลังงานไทย

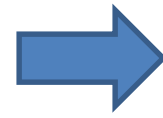
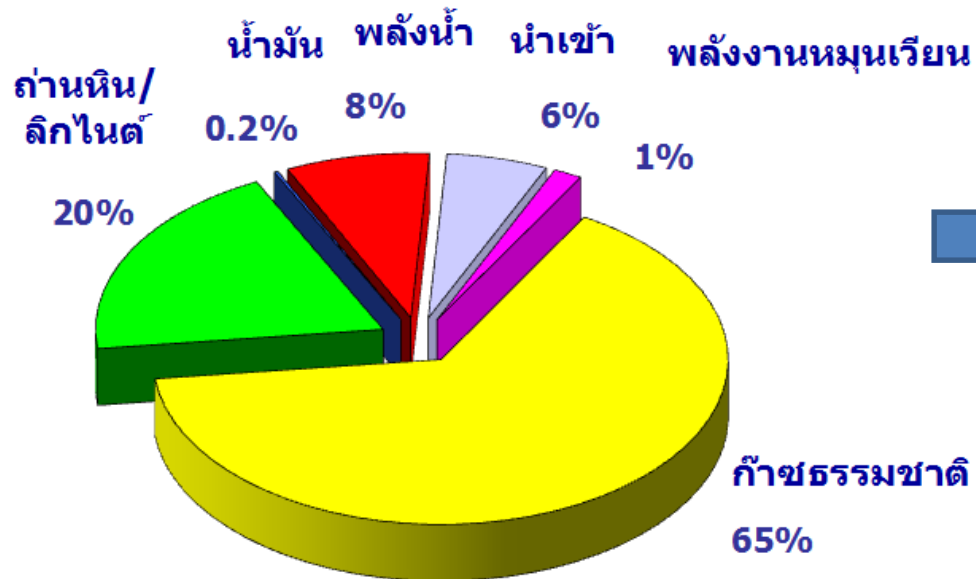
ผลิตพลังงานไม่พอใช้

- ✓ **นำเข้าน้ำมันดิบร้อยละ 85**
- ✓ **ใช้น้ำมันในภาคขนส่งร้อยละ 67**
- ✓ **มูลค่านำเข้ากว่าล้านล้านบาทต่อปี**

การผลิตไฟฟ้าพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในสัดส่วนสูง

จำเป็นต้องมีการกระจาย
เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

“Don't put all your eggs in
one basket.”

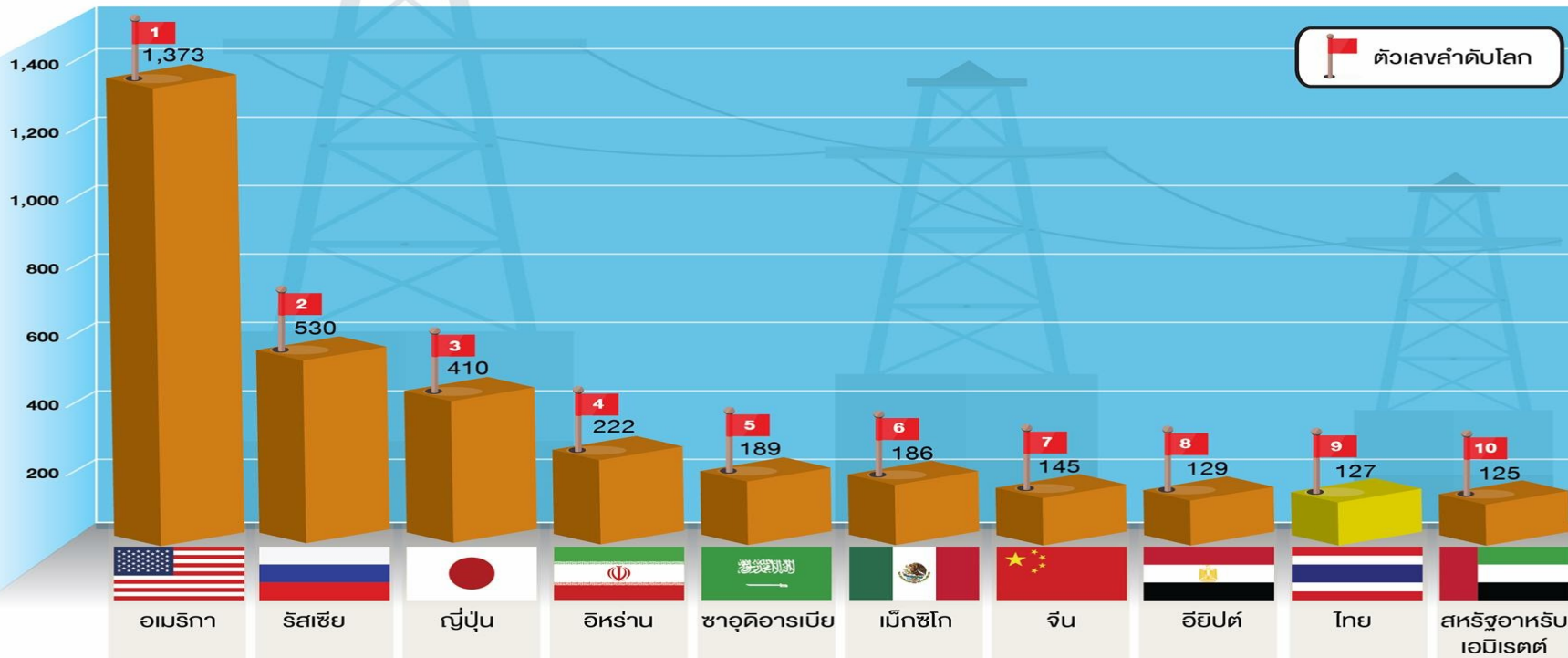
English proverb

ประเทศที่ใช้กระแสไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ 10 อันดับแรกของโลก

หน่วย : เทอราวัตต์/ชั่วโมง

ที่มาข้อมูล : KEY WORLD ENERGY STATISTICS 2017, The International Energy Agency (IEA)

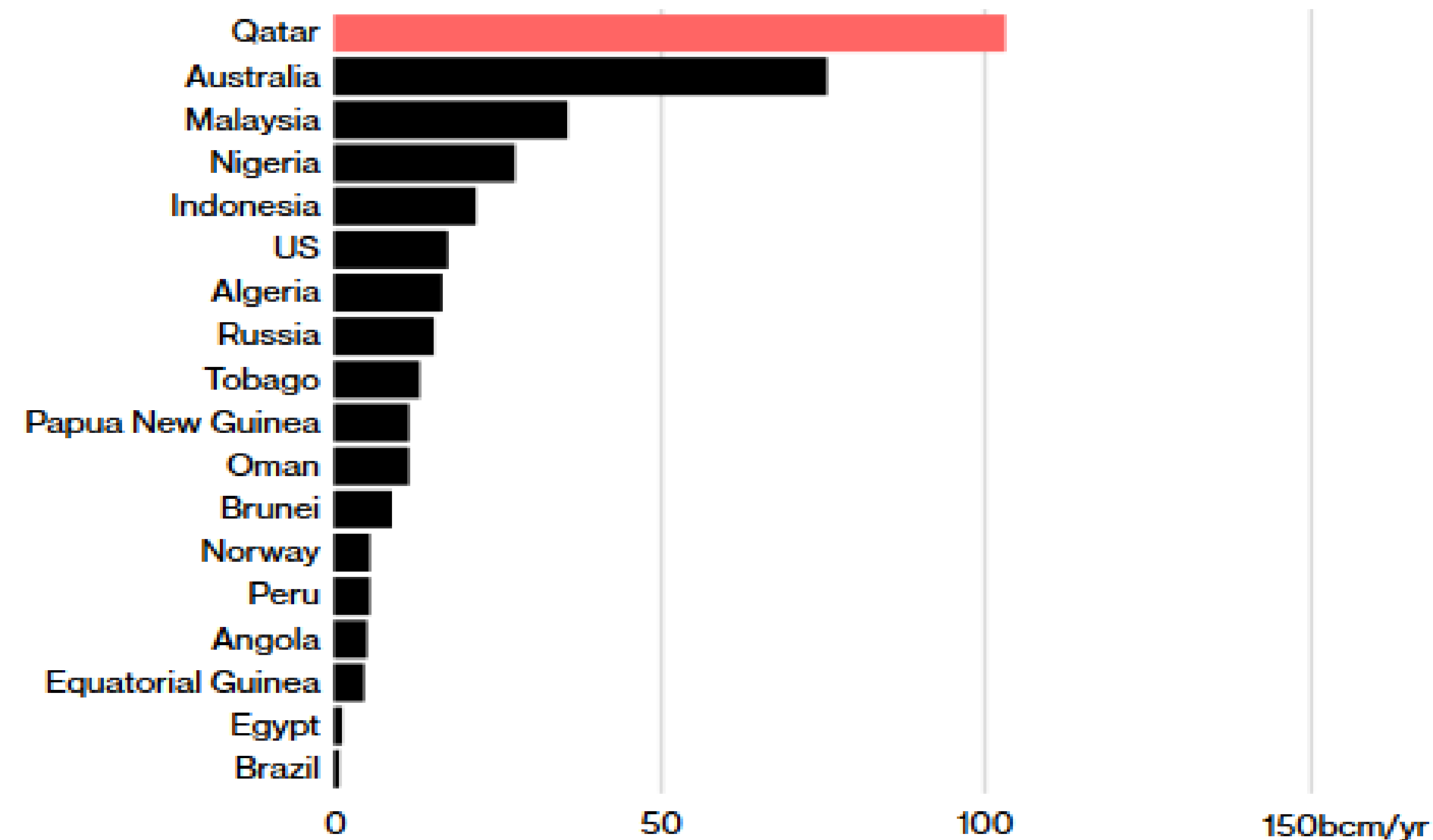
"พลังงานมีวันหมด ต้องรู้จักใช้ รู้คุณค่า"

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
กระทรวงพลังงาน

Gas Giant

Qatar was the largest exporter of LNG in the world in 2017

สาเหตุของปัญหาพลังงานไทย

ศักยภาพทรัพยากร
ปิโตรเลียมน้อย

ใช้พลังงาน
ขาดประสิทธิภาพ

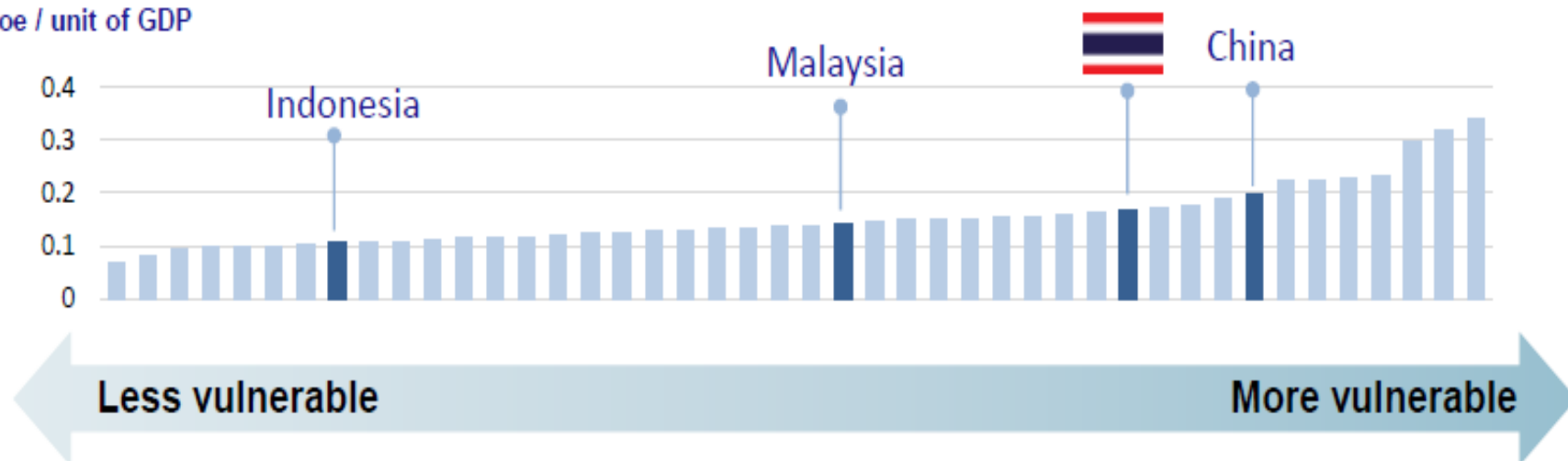

แผนบริหารพลังงาน
ขาดการสนับสนุนต่อเนื่อง

ประเทศไทยมีทรัพยากรจำกัด แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานยังอยู่ในระดับต่ำ

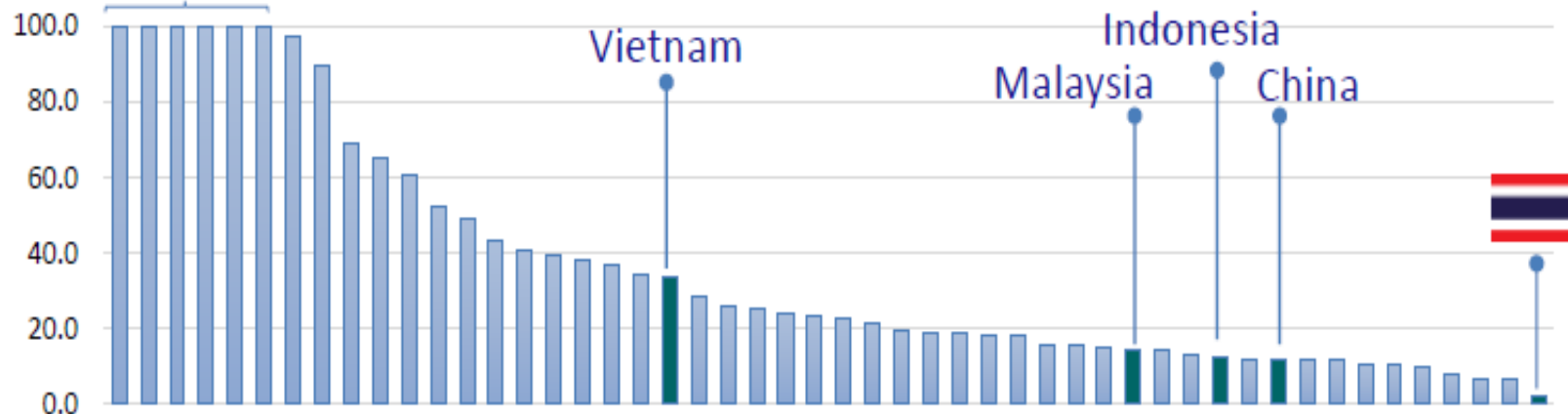
อัตราส่วนการใช้พลังงานต่อ GDP (ตันต่อ GDP)

Ktoe / unit of GDP

อัตราส่วนปริมาณสำรองต่อการผลิต (จำนวนปี)

R/P ratio of Venezuela, Canada, Iran, Yemen, Libya and Syria is more than 100 years

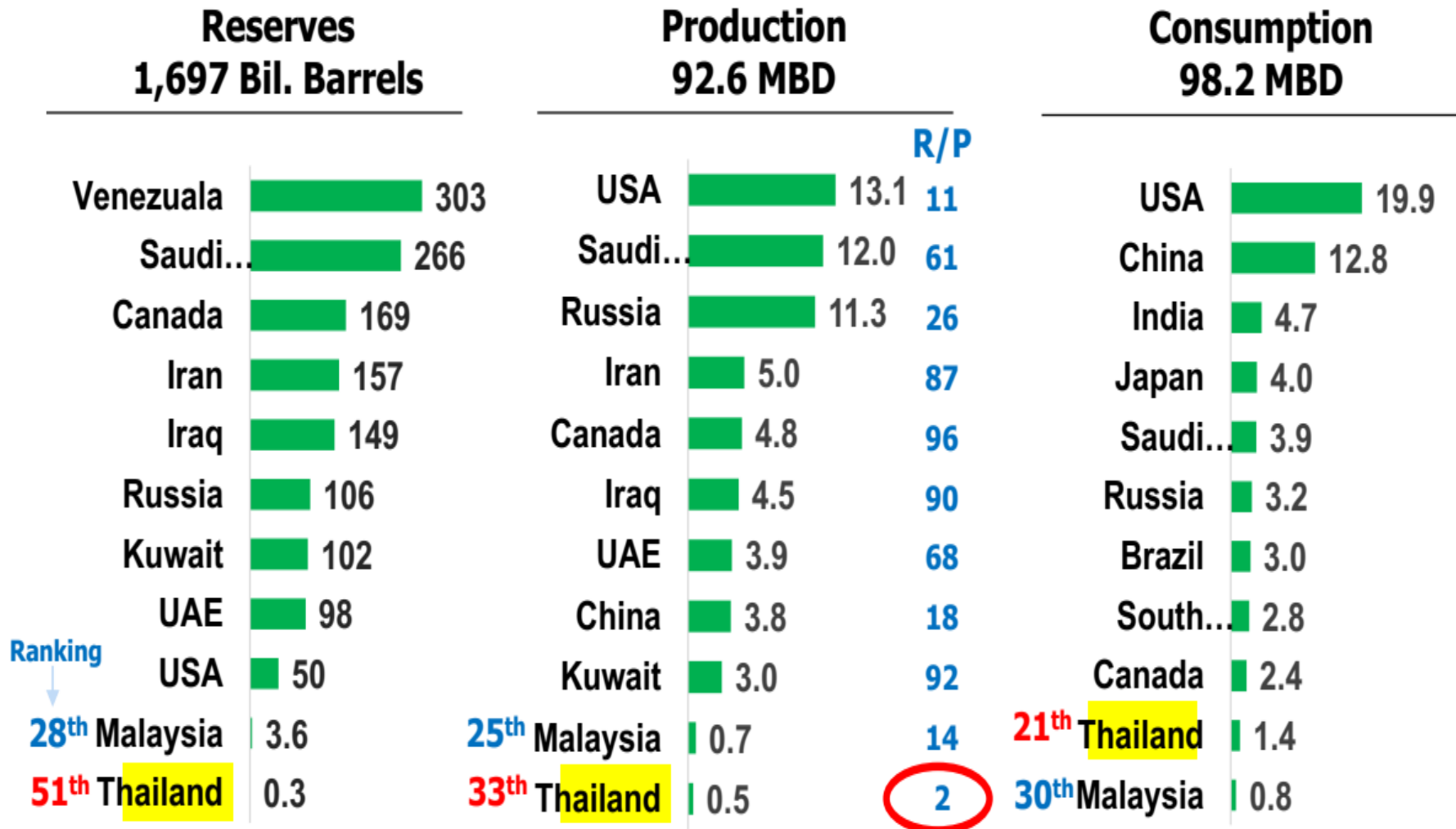

Source : BP Statistical Review of World Energy 2016 and Global Energy Statistical Yearbook 2016, Enerdata

- ศักยภาพปิโตรเลียมของไทย

Total world's oil reserves 1,697 Bil. Barrels (R/P ~50 years)

Thailand's oil reserves 0.3 Bil. Barrels (0.02% of total World's reserves)

10

ประเทศ ผลิตน้ำมันมากสุดในโลก

Total world's gas reserves 6,832 TCF (R/P ~53 years)

Reserves 6,832 TCF			Production 356.1 BCF/Day			Consumption 342.8 BCF/Day			
					R/P				
Russia	1235		USA	71.1	12	USA	71.5		
Iran	1173		Russia	61.5	55	Russia	41.0		
Qatar	858		Iran	21.7	148	China	23.3		
Turkmeni...	688		Canada	17.1	11	Iran	20.7		
USA	308		Qatar	17.0	142	Japan	11.3		
Saudi...	284		China	14.0	37	Canada	11.2		
Venezuala	225		Norway	11.9	14	Saudi...	10.8		
UAE	210		Saudi...	10.8	72	Germany	8.7		
Nigeria	184		Algeria	8.8	48	UK	7.6		
Ranking ↓ 24 th	Malaysia	97	13 th	Malaysia	7.6	35	11 th	Thailand	4.8
43 rd	Thailand	7	21 th	Thailand	3.7	5	28 th	Malaysia	4.1

Thailand's gas reserves 7 TCF (0.10% of total World's reserves)

ความหมายของปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรปิโตรเลียม

ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว
Proved Reserves, P1

ปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบ
Probable Reserves, P2

ปริมาณสำรองที่น่าจะพบ
Possible Reserves, P3

ปริมาณทรัพยากรปิโตรเลียม
Petroleum Resources

ความแน่นอนผลิตได้ไม่ขาดทุน

 ความแน่นอนผลิตได้ไม่ขาดทุน

 ความไม่แน่นอนที่จะผลิตได้ + ผลิตแล้วขาดทุน

ปริมาณสำรองปิโตรเลียมในประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

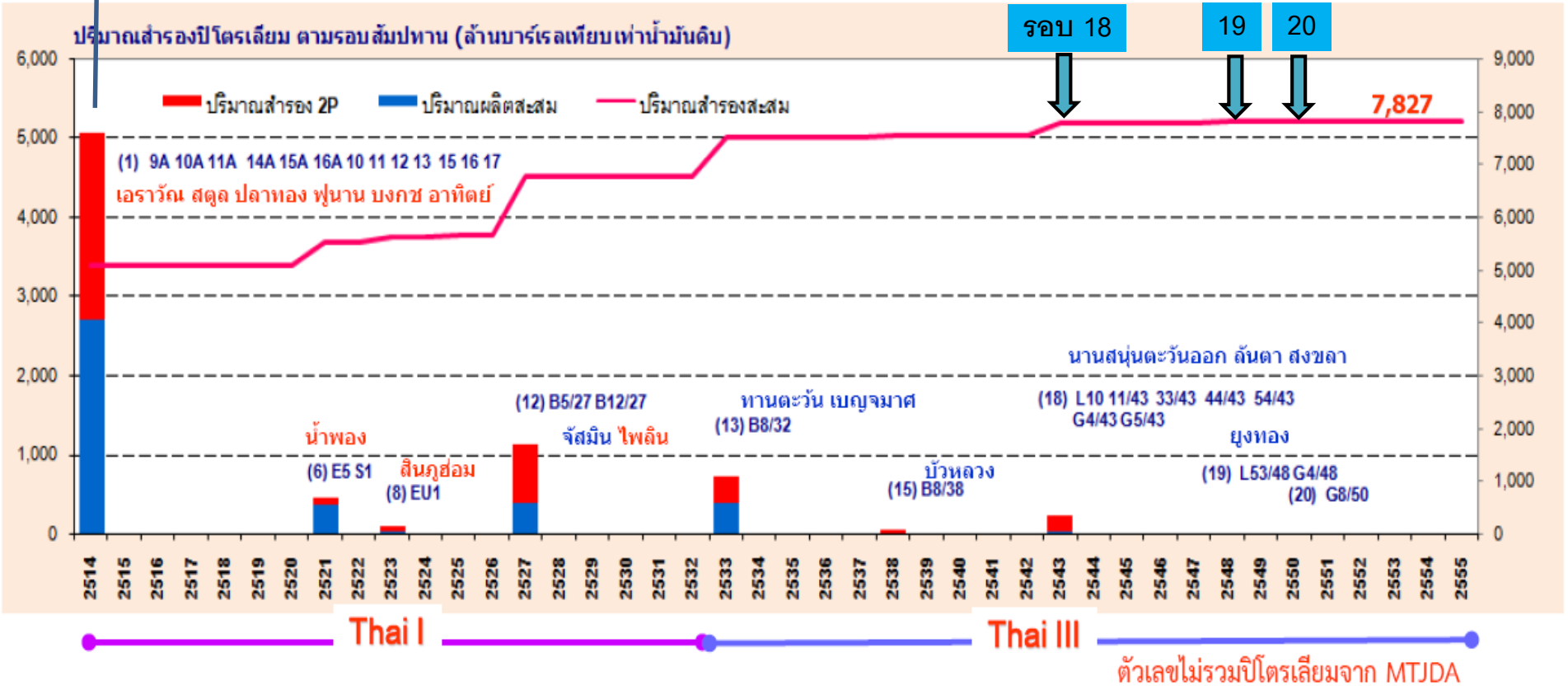
	ปริมาณสำรอง			การผลิต ปี 2560	ใช้ได้นาน(ปี)		
	P1	P1+P2	P1+P2+P3		P1	P1+P2	P1+P2+P3
น้ำมันดิบ (ล้านบาร์เรล)	156	276	366	51	3	5	7
คอนเดนเสท (ล้านบาร์เรล)	166	319	412	36	5	9	11
ก๊าซธรรมชาติ (พันล้าน ลบ.ฟุต)	6,410	11,050	13,389	1,321	5	8	10

หมายเหตุ : ปริมาณสำรอง P1 คือ Proved Reserves P2 คือ Probable Reserves และ P3 คือ Possible Reserves
ปริมาณสำรองและการผลิตปิโตรเลียมของประเทศไทยรวมพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย

ผลการสำรวจปิโตรเลียม 20 รอบที่ผ่านมาในประเทศไทย

แหล่งปิโตรเลียมส่วนใหญ่ถูกค้นพบไปแล้วในสัมปทานรอบที่ 1

แหล่งปิโตรเลียมที่ค้นพบในรอบต่อๆ มา มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ โดยเฉพาะ ใน 3 รอบ สุดท้าย (18 19 และ 20)

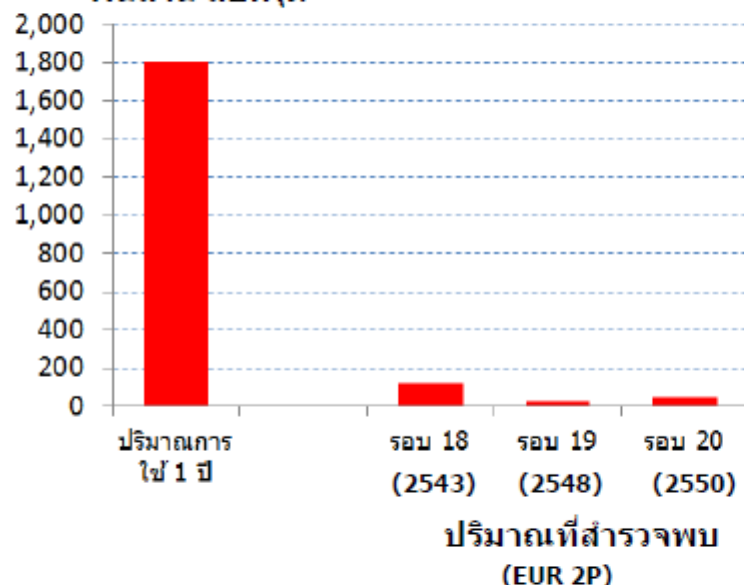

ปิโตรเลียมที่สำรวจพบในรอบที่ 18 19 และ 20 เทียบกับการใช้

ปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่หาเพิ่มเติมได้ใน 3 รอบหลัง รวมกันยังไม่พอกับการใช้ภายใน 1 ปี

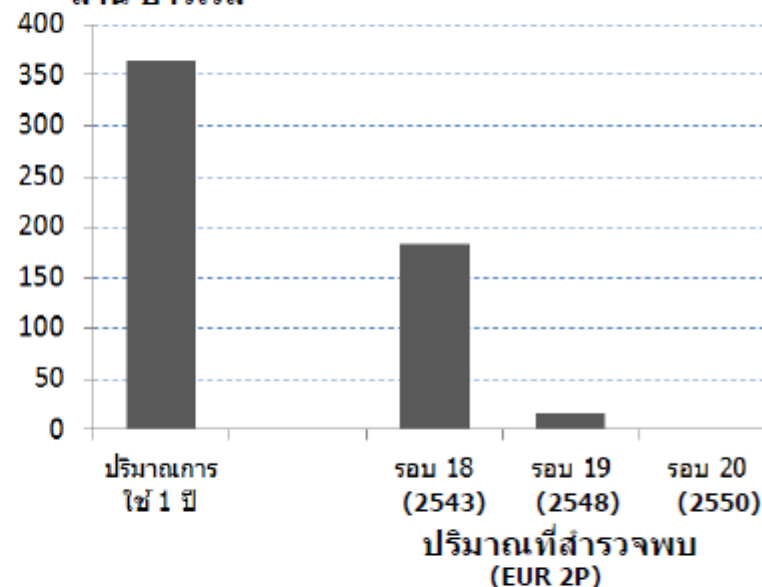
ก๊าซธรรมชาติ

พันล้าน ลบ.ฟุต

น้ำมันดิบ

ล้าน บาร์เรล

เราหาได้เพิ่มเติมน้อยกว่าที่เราใช้มาก ของเดิมที่มีอยู่โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ
ลดลงอย่างรวดเร็ว โอกาสที่จะไม่มีก๊าซใช้ใน 7-15 ปี ข้างหน้ามีสูง

สัมปทานรอบที่ 21 บนแนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ๆ ยังคงมีความหวังในความสำเร็จ

ประเทศใกล้เคียงกรณีศึกษาใช้ว่าเหมือนกัน หลุมผลิตเยอะ: ใช้ว่าจะมีปิโตรเลียมเยอะ

ใช้หลุมผลิตกว่า

400 หลุม

ผลิตก๊าซธรรมชาติได้

900

ล้าน ลบ.ฟุต / วัน

(บงกชเหนือและบงกชใต้)

แหล่งบงกช อ่าวไทย

ใช้หลุมผลิตกว่า

25 หลุม

ผลิตก๊าซธรรมชาติได้

1,138

ล้าน ลบ.ฟุต / วัน

แหล่ง LUGONIAE-11 มาเลเซีย

ที่มา ปตท.สพ.

น้องปอสาม

‘ คักยภาพของแหล่งผลิตทั้งเอราวัณและบงกช
นั้นลดลงเรื่อยๆ โดยในการรักษาระดับการผลิต
ให้ได้ปริมาณปีโตรเลียมเท่าเดิมนั้น

ต้องใช้จำนวนหลุมผลิตที่เพิ่มมากขึ้น
และมีต้นทุนที่สูงขึ้น

ในการผลิตก๊าซจากเอราวัณและบงกช
ให้ได้ปริมาณ 2,100 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน
ปี 2555 ต้องใช้หลุมผลิต 250 หลุม
ปี 2556 ต้องใช้หลุมผลิต 280 หลุม
ปี 2557 ต้องใช้หลุมผลิต 420 หลุม

และในปี 2558 ในการรักษาระดับการผลิตก๊าซ
เอาไว้ให้ได้ 2,200 ล้าน ลบ.ฟุตต่อวัน

ต้องใช้หลุมผลิตมากถึง 478 หลุม ’

นายอารีพงศ์ ภู่ชอุ่ม
ปลัดกระทรวงพลังงาน

แท่นปีโตรเลียม เอราวัล-บงกช

ปัจจุบัน
278
แท่น

ใช้ต่อไปได้ทั้งหมดสัญญา
ประมาณ 220 แท่น

ต้องรื้อถอนทั้งหมดสัญญา
ประมาณ 40-50 แท่น

ผู้รับสิทธิรายใหม่ที่ชนะประมูล
ต้องลงทุนสร้างแท่นใหม่เพิ่ม
ประมาณ 150 แท่น ในระยะ 10 ปีแรก
วงเงินลงทุน ประมาณ **1.1**
ล้านล้านบาท

อยู่ระหว่าง
รื้อถอน 4 - 5 แท่น

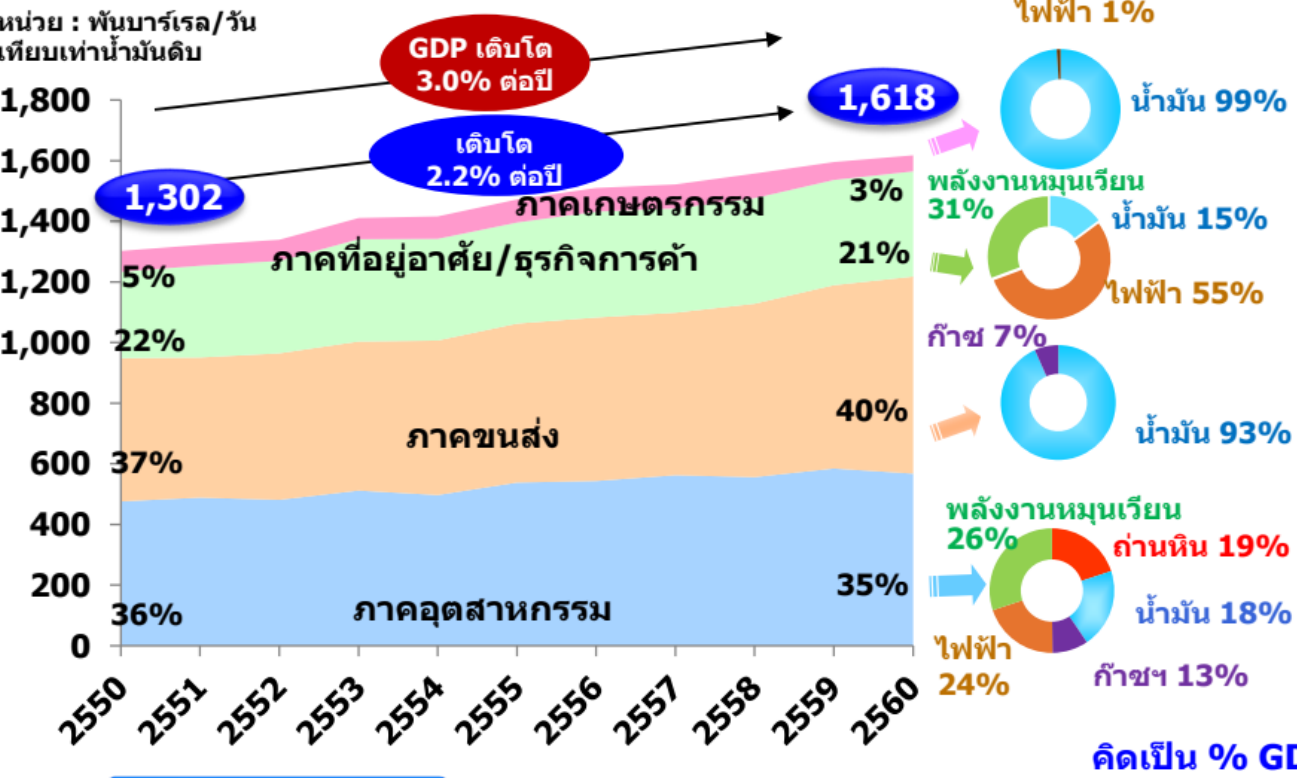
ถ้าไม่ต้องการเห็นเครดิต โปรดตัดตามรอยประ

ความสำคัญของพลังงานต่อเศรษฐกิจไทย

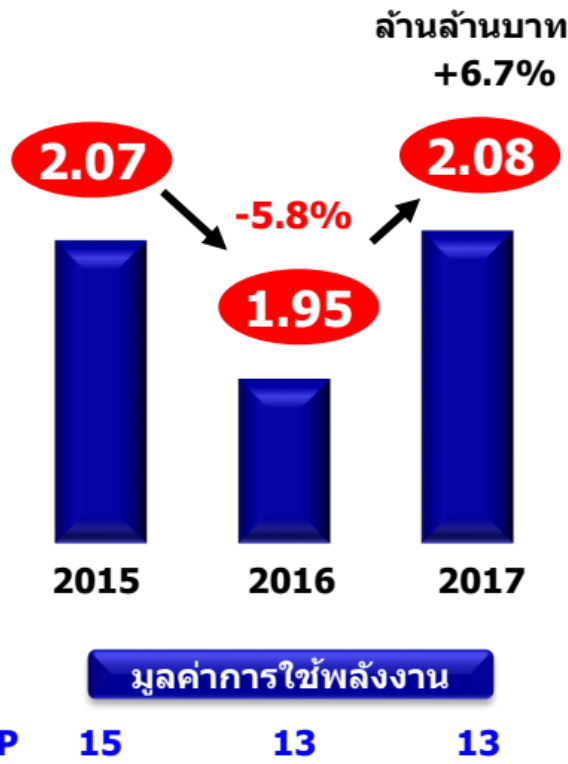
- **ขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโต**
  - ขยายตัวตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- **กำหนดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ**
  - การพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน
  - ประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน
- **สร้างรายได้ให้กับภาครัฐ**
  - ค่าภาคหลวง/ส่วนแบ่งรัฐ/ภาษีปิโตรเลียม/ภาษีสรรพสามิต ปิละ 5 แสนล้านบาท
- **ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมต่อเนื่อง — ปิโตรเคมี ไฟฟ้า พลังงานทดแทน**
  - สร้างงานไม่ต่ำกว่า 5 แสนตำแหน่ง
- **ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน**
  - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน/กระจายรายได้สู่ชนบท

ความต้องการพลังงานเติบโตตามการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมและขนส่ง

ความต้องการพลังงานขั้นสุดท้าย (Final Energy Consumption)

มูลค่าการใช้พลังงาน

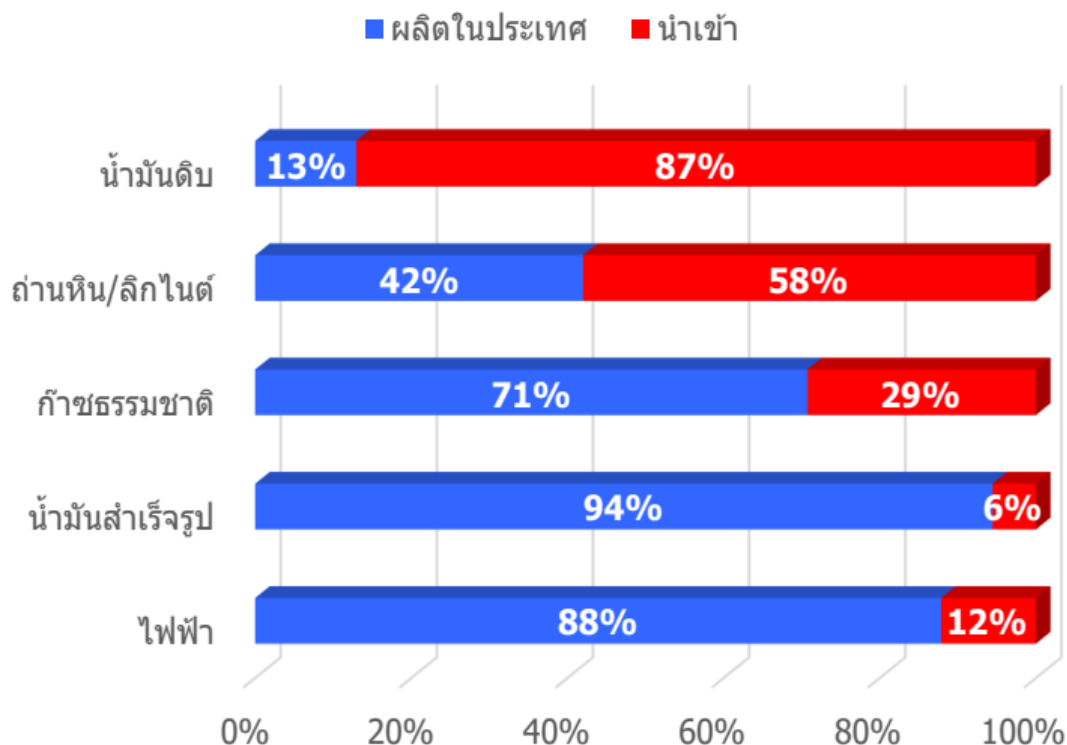

แหล่งพลังงานหลัก

- ภาคอุตสาหกรรม : น้ำมัน ไฟฟ้า และ พลังงานหมุนเวียน
- ภาคขนส่ง : น้ำมัน
- ภาคที่อยู่อาศัย/ธุรกิจการค้า : ไฟฟ้า และ พลังงานหมุนเวียน

ด้วยทรัพยากรพลังงานที่จำกัด ประเทศไทยจึงต้องนำเข้าพลังงาน ทุกประเภท คิดเป็นมูลค่า 1.02 ล้านล้านบาท ในปี 2560

สัดส่วนการผลิตในประเทศ / นำเข้า ปี 2560

มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)
2555 ... 2560

109

53

ราคา Dubai
(\$/bbl)

1,119,338

677,586

46,702

49,929

140,348

119,420

124,169

125,519

15,440

43,571

รวมมูลค่านำเข้า

1,445,997

1,016,026

มูลค่าส่งออก

402,477

217,318

รวมมูลค่านำเข้าสุทธิ

1,043,520

798,708

ความจริง

ประเทศไทยมีแหล่งทรัพยากรปิโตรเลียมไม่มาก

ปัจจุบันจึงต้องนำเข้าพลังงานทุกรูปแบบ

คิดเป็นจำนวนเงินนำเข้าพลังงานสุทธิ

กว่าปีละ 1.4 ล้านล้านบาท

ถ้าเทียบกับการส่งออกข้าว เราจะหาเงิน

ได้ 1.4 ล้านล้านบาท ต้องส่งออกข้าวถึง 16 ปีเลยนะ*

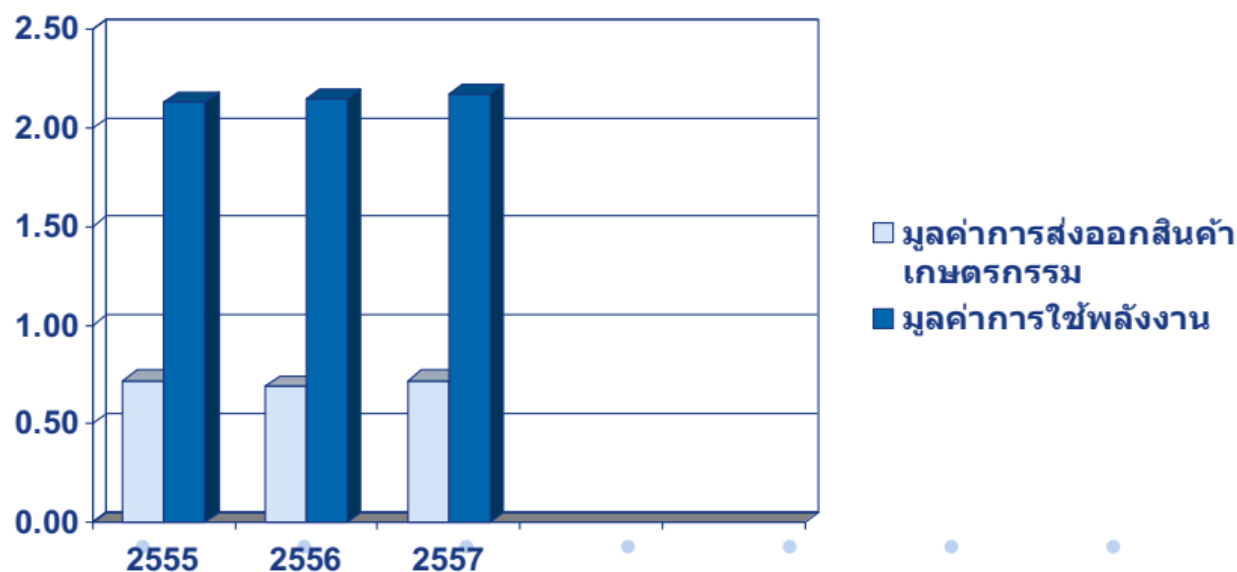
เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้พลังงานทุกประเภทของคนไทยที่ประมาณ 2 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวันกับอัตราการผลิตปิโตรเลียมในประเทศประมาณ 0.9 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวันแล้ว เราสามารถสรุปได้ว่าคนไทยหาปิโตรเลียมได้เองแค่ 40% ของความต้องการใช้พลังงานในแต่ละวัน ทำให้ประเทศต้องสูญเสียเงินเพื่อนำเข้าพลังงานทุกประเภทให้คนในประเทศมีใช้อย่างเพียงพอ เฉพาะปี 2556 คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นกว่า 1.4 ล้านล้านบาท หรือเทียบได้กับมูลค่าการส่งออกข้าวของไทยรวมกันถึง 16 ปี

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมเทียบกับมูลค่าการใช้พลังงานของประเทศไทย ระหว่างปี 2555 - 2557

หน่วย : ล้านล้านบาท

ปี	2555	2556	2557
มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม	0.72	0.69	0.72
มูลค่าการใช้พลังงาน	2.13	2.15	2.17

ส่งออกสินค้าเกษตรทั้งปี
มีเงินซื้อพลังงาน
ใช้เพียง 4 เดือน

ที่มา : ข้อมูลการส่งออกสินค้าของไทย <http://www2.ops3.moc.go.th/>

ผลประโยชน์ที่ภาครัฐได้รับ

จากการเปิดให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ภายใต้สัญญาสัมปทาน Thailand III

ค่าภาคหลวง
ขึ้นบันได 5-15%
ของมูลค่าปิโตรเลียมที่ขาย

ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
50% ของกำไรสุทธิ

ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษอื่นๆ
อัตรา 0-75%
ของรายได้ปิโตรเลียมรายปีก่อนหักภาษี

ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต (PSC)

ค่าภาคหลวง 10%
ของผลผลิตรวมของปิโตรเลียม

ส่วนแบ่ง ไม่น้อยกว่า 50%
ของผลผลิตปิโตรเลียมหลังหักค่าใช้จ่าย

ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
20% ของกำไรสุทธิ

"พลังงานมีวันหมด ต้องรู้จัก รู้ใช้ รู้คุณค่า"

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
กระทรวงพลังงาน

รายได้จากการประกอบกิจการปิโตรเลียมปี 2559

หน่วย: ล้านบาท

ที่	ประเภทรายได้	ตั้งแต่ต้น ถึงปี 2554	2555	2556	2557	2558	2559 (ข้อมูล ณ 31 ธ.ค. 59)	รวมตั้งแต่ต้นถึง ปี 2559
1	ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	413,813.89	60,234	65,198	64,219	50,091	41,944	695,501
2	เงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	34,963.34	4,077	3,244	4,971	2,514	1,102	50,871
3	ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	613,987.79	81,778	116,000	100,670	81,748	46,164	1,040,348
4	รายได้จากองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย	45,005.15	15,761	19,077	20,185	18,339	18,508	136,874
	รวม 1 - 4	1,107,770.16	161,850	203,518	190,045	152,692	107,718	1,923,594
5	รายได้อื่น (ค่าตอบแทนการต่อ ระยะเวลามลิต)	1,022.51	1,549	3,978	4,761	6,307	5,913	23,531
	รวมทั้งสิ้น 1 - 5	1,108,792.67	163,399	207,496	194,806	159,000	113,631	1,947,125

หมายเหตุ - ค่าภาคหลวง จัดเก็บตั้งแต่ปี 2524

- เงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ จัดเก็บเดือน ก.พ. พ.ค. และ ส.ค. ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2547
- ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม จัดเก็บตั้งแต่ปี 2529
- รายได้อื่น (ค่าตอบแทนการต่อระยะเวลามลิตของแหล่งเอราวัณ บงกช NC และ SW1) จัดเก็บตั้งแต่ปี 2550
- รายได้จากองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย จัดเก็บตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548

การจัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ค่าภาคหลวงสำหรับแหล่งบนบก

ร้อยละ
20

จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
และเทศบาลในพื้นที่ผลิต

ร้อยละ
10

จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
และเทศบาลอื่นที่อยู่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ผลิต

ร้อยละ
10

จัดสรรให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
และเทศบาลที่อยู่ในจังหวัดอื่น (ทั่วประเทศ)

ร้อยละ
20

จัดสรรให้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
ในจังหวัดที่มีพื้นที่ผลิต

ร้อยละ
40

นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ค่าภาคหลวงสำหรับแหล่งในทะเล

นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินทั้งหมด

* อ้างอิงตามประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตรา การจัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียม
ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2544

การบริหารจัดการ โครงสร้างราคาพลังงาน

มีผู้ค้า 10 เจ้า และยังมีปั๊มน้ำมันอิสระอื่นๆ อีก เป็นตลาดเสรีเต็มรูปแบบโดยขายกำกับดูแล

เบนซิน 95 Gasoline 95	34.46	-	-	34.91	34.91	-	34.96	34.46	34.46	34.46
แก๊สโซฮอล์ 95 Gasohol 95	27.35	27.35	-	27.35	27.35	27.35	27.35	27.35	27.35	27.35
แก๊สโซฮอล์ 91 Gasohol 91	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08	27.08
แก๊สโซฮอล์ E20 Gasohol E20	24.84	24.84	24.84	24.84	24.84	-	24.84	24.84	24.84	24.84
แก๊สโซฮอล์ E85 Gasohol E85	19.89	19.89	-	-	-	-	-	19.89	19.89	-
ดีเซล Diesel	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39	26.39
ดีเซลพรีเมียม Premium Diesel	29.39	-	29.88	29.88	29.88	-	-	-	-	-
มีผลบังคับใช้วันที่	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00	13 Jan 05:00

ราคาขายปลีกมาตรฐาน ในเขต กทม. นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ (หน่วย : บาท/ลิตร)

 Share 174

ราคาน้ำมันย้อนหลัง...

*ข้อมูลราคาจาก <http://www.eppo.go.th/index.php/th/>

โครงสร้างราคาพลังงาน

ราคาน้ำมันขายปลีก

- เนื่อน้ำมัน (ราคาหน้าโรงกลั่น)
- ภาษี/กองทุน
- ค่าการกลั่น/ค่าการตลาด

โครงสร้างราคาน้ำมันขายปลีกในเขตกรุงเทพฯ 10 ม.ค 62 (บาทต่อลิตร)

f คุยเฟื่องเรื่องพลังงาน

โครงสร้างราคา	เบนซิน 95	แก๊สโซฮอล์ 95	แก๊สโซฮอล์ 91	อี 20	อี85	ดีเซล
ราคา ณ โรงกลั่น	12.99	13.83	13.42	14.76	19.99	15.14
+ภาษีสรรพสามิต	6.50	5.85	5.85	5.20	0.98	5.98
+ภาษีเทศบาล	0.65	0.59	0.59	0.52	0.10	0.60
+กองทุนน้ำมันฯ	8.08	2.12	2.12	-0.78	-6.38	0.20
+กองทุนอนุรักษ์ฯ	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
+ค่าการตลาด	3.14	2.05	2.20	1.92	3.19	1.53
+ภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.20	1.72	1.70	1.52	1.26	1.65
=ราคาขายปลีก	33.66	26.25	25.98	23.24	19.24	25.19

โครงสร้างราคาน้ำมันของไทย

- รัฐบาลเก็บภาษีและกองทุนน้ำมันสูง (9-18 บาท/ลิตร) หรือ 35-53% ของราคาขายปลีก
- ทำให้น้ำมันมีราคาแพงเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน
  - ที่ไม่เก็บภาษีหรือมีการอุดหนุนราคาน้ำมัน เช่น มาเลเซีย/บรูไน
- ราคาหน้าโรงกลั่นของทุกประเทศในเอเชียอิงราคาสิงคโปร์ทั้งหมด
  - ราคาไม่แตกต่างกันมาก
- ราคาขายปลีกที่แตกต่างขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล
  - โครงสร้างภาษีและเงินอุดหนุน
- ค่าการตลาดของผู้ประกอบการอยู่ที่ 5-7% ของราคาขายปลีก
  - มีผลต่อราคาน้อยมาก

ทำราคาน้ำมันให้ถูกเหมือนมาเลเซียได้ไหม?

- **ได้!** แต่รัฐต้องสูญเสียภาษีปีละ 220,000 ล้านบาท (ปี 2560)
  - จะหารายได้จากไหนมาทดแทน
- **ทำไมมาเลเซียทำได้!**
  - มาเลเซียมีทรัพยากรปิโตรเลียมมากกว่าไทย
  - ส่งออกทั้งน้ำมันดิบ/ก๊าซธรรมชาติ
  - มีรายได้จากการส่งออกน้ำมันและก๊าซ
  - จึงไม่จำเป็นต้องเก็บภาษีจากการใช้น้ำมัน/ก๊าซในประเทศ
  - ชว่งน้ำมันแพง/นำรายได้จากการส่งออกที่สูงขึ้น
    - มาอุดหนุนราคาในประเทศ

ผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

ปี พ.ศ. 2558 ถึง พ.ศ. 2560

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อรายการ	2558	2559	2560
กรมสรรพากร	1,737,791.880	1,725,609.511	1,796,255.000
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	306,100.156	319,128.751	312,745.000
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	568,287.675	578,736.694	622,160.000
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	83,177.800	46,221.510	39,382.000
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	710,257.993	717,748.345	751,738.000
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	55,523.256	50,732.558	55,555.000
อากรแสตมป์	14,048.000	12,587.922	14,131.000
รายได้อื่น	397.000	453.731	544.000
กรมสรรพสามิต	464,170.000	505,365.000	561,281.000
ภาษีน้ำมัน	147,209.000	172,876.000	219,909.000
ภาษียาสูบ	59,781.000	66,462.000	66,666.000
ภาษีสุรา	61,546.000	60,532.000	61,021.000
ภาษีเบียร์	83,591.000	84,587.000	83,945.000
ภาษียนต์	86,832.000	97,108.000	103,920.000

..รัฐ..เก็บภาษีน้ำมัน ทะลุเป้า ในปี 2560
 ..กว่า 2 แสน ลบ...แล้วนำไปช่วยผู้พิการ, ผู้สูงอายุ,
 ช่วยผู้มีรายได้น้อย และใช้ซ่อม-สร้างถนน ต่างๆ

หมายเหตุ

ที่มา : กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมธนารักษ์ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
 จัดทำโดย : ส่วนนโยบายการคลังและงบประมาณ สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ปรับปรุงเมื่อวันที่ 27 ก.ย. 2561

ตลาดซื้อขายน้ำมันของโลก

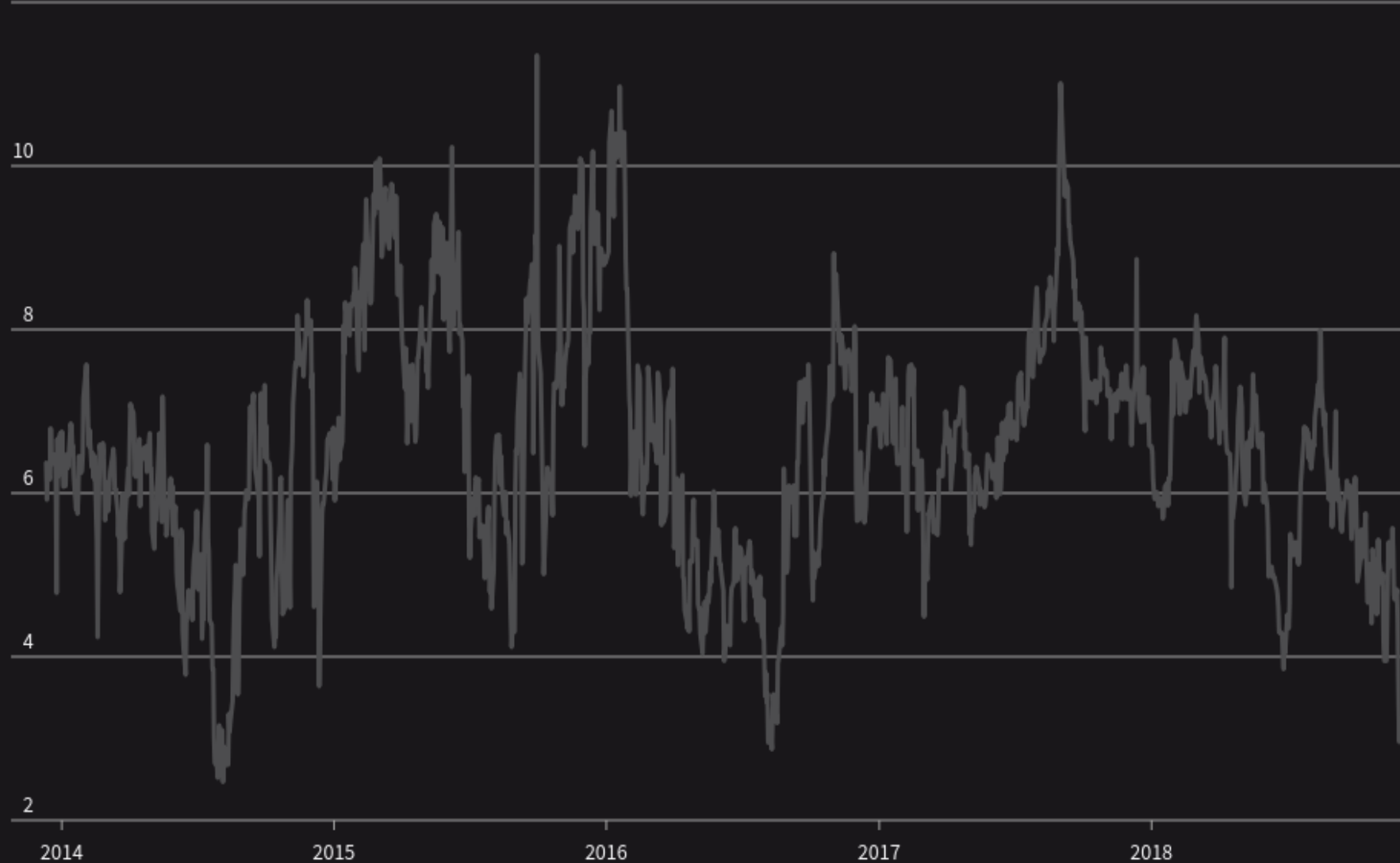

ทำไมราคาน้ำมันในประเทศต้องอิงราคาตลาดที่สิงคโปร์

- สิงคโปร์มีกำลังกลั่นอยู่ที่ **214.3 ล้านลิตร/วัน** (1,348 พันบาร์เรลต่อวัน) และเป็นโรงกลั่นที่ทันสมัย ในขณะที่มีความต้องการใช้ในประเทศน้อย (ประมาณ 47.7 ล้านลิตร หรือ 23% ของปริมาณการกลั่น) จึงส่งออกเป็นหลัก
- **ราคาสิงคโปร์เป็นราคาซื้อขายในภูมิภาคนี้ และประกาศโดยบริษัทฯ ที่อิสระ ไม่ใช่เป็นราคาที่ประกาศโดยประเทศสิงคโปร์ หรือโรงกลั่นสิงคโปร์ หรือขายปลีกสิงคโปร์**
- ทั้งสิงคโปร์และไทยต่างต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากตะวันออกกลางเป็นส่วนใหญ่ จึงมีต้นทุนคล้ายกัน ต่างกันตรงที่ค่าขนส่งเท่านั้น
- **การอ้างอิงราคาตลาดที่สิงคโปร์ ก็เพื่อให้โรงกลั่นในประเทศตั้งราคาที่สูงเกินไป มิฉะนั้นผู้ค้าสามารถนำเข้าจากสิงคโปร์ได้ถูกกว่า**
- โรงกลั่นในประเทศ มีต้นทุนที่สูงกว่าจากคุณภาพน้ำมันที่รัฐกำหนดดีกว่า อีกทั้งผู้ค้าและโรงกลั่นต้องมีการสำรองน้ำมันตามกฎหมายรวม 6% ของความต้องการ

Asia refining profit margins

Average refinery profit margins in Singapore, seen as Asia's benchmark, have plunged amid a wave of fuel supply, especially out of China.

(USD per barrel)

Source: Refinitiv Eikon

Henning Gloystein | REUTERS GRAPHICS

ไม่ตั้งราคาตามสิงคโปร์ได้ไหม?

- **ได้!** แต่ในที่สุดราคาก็จะวิ่งไปเทียบเคียงราคาสิงคโปร์อยู่ดี
  - เพราะเราเปิดเสรีให้นำเข้า/ส่งออกได้
  - ถ้าราคาสูงกว่าก็มีคนนำเข้า/ต่ำกว่าก็ส่งออก
- **ไม่ควรอ้างอิงราคาเทียบเคียงการนำเข้าเพราะมีค่าใช้จ่ายเทียม**
  - สูตรราคาอ้างอิงนั้นเป็นเพียงราคากลางที่รัฐใช้กำกับดูแลเท่านั้น
  - ราคาซื้อขายจริงเป็นไปตามสภาพการแข่งขันในตลาด
- **คณะกรรมการปฏิรูปพลังงาน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)**
  - เสนอให้ยกเลิกสูตรราคาดังกล่าว (**Import Parity**)
  - แล้วไปใช้ราคาอ้างอิงที่สิงคโปร์ (**MOP**) ในการกำกับดูแลแทน

ความเสี่ยงด้านพลังงานของไทย

- ความเสี่ยงที่จะต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน (น้ำมัน/ก๊าซ/ไฟฟ้า) มากขึ้น
  - จนอาจต้องนำเข้าน้ำมัน/ก๊าซสูงเกือบ 100% ในอนาคต
  - สูญเสียเงินตราต่างประเทศ/รายได้ภาครัฐและประชาชนจากธุรกิจต่อเนื่อง
  - กระทบต่อการจัดหาวัตถุดิบป้อนโรงงานปิโตรเคมี/อุตสาหกรรม/โรงแยกก๊าซ
  - กระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศและค่าครองชีพของประชาชน
  - ต้องพึ่งพาพลังงานจากประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น
- ความเสี่ยงที่รัฐบาลไม่สามารถบริหารจัดการนโยบายด้านพลังงานได้ตามแผนที่วางเอาไว้
  - การสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเพื่อสร้างสมดุลด้านพลังงาน
  - การเปิดให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมรอบที่ 22 และที่กำลังจะหมดอายุ
  - การเจรจากับกัมพูชาเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ทับซ้อนในทะเล (OCA)
- ความเสี่ยงที่ภาคประชาสังคมขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องพลังงาน
  - ตกเป็นเครื่องมือของผู้มีวัตถุประสงค์แฝงในการต่อต้านนโยบายพลังงานของรัฐบาล

กระทบกับความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศในระยะยาว

มุมมองภาคพลังงานไทย ภายหลังการปฏิรูป

มั่นคง : มีพลังงานเพียงพอ

และมีระบบบริหารความ

มั่นคงด้านพลังงานที่มี

ประสิทธิภาพ

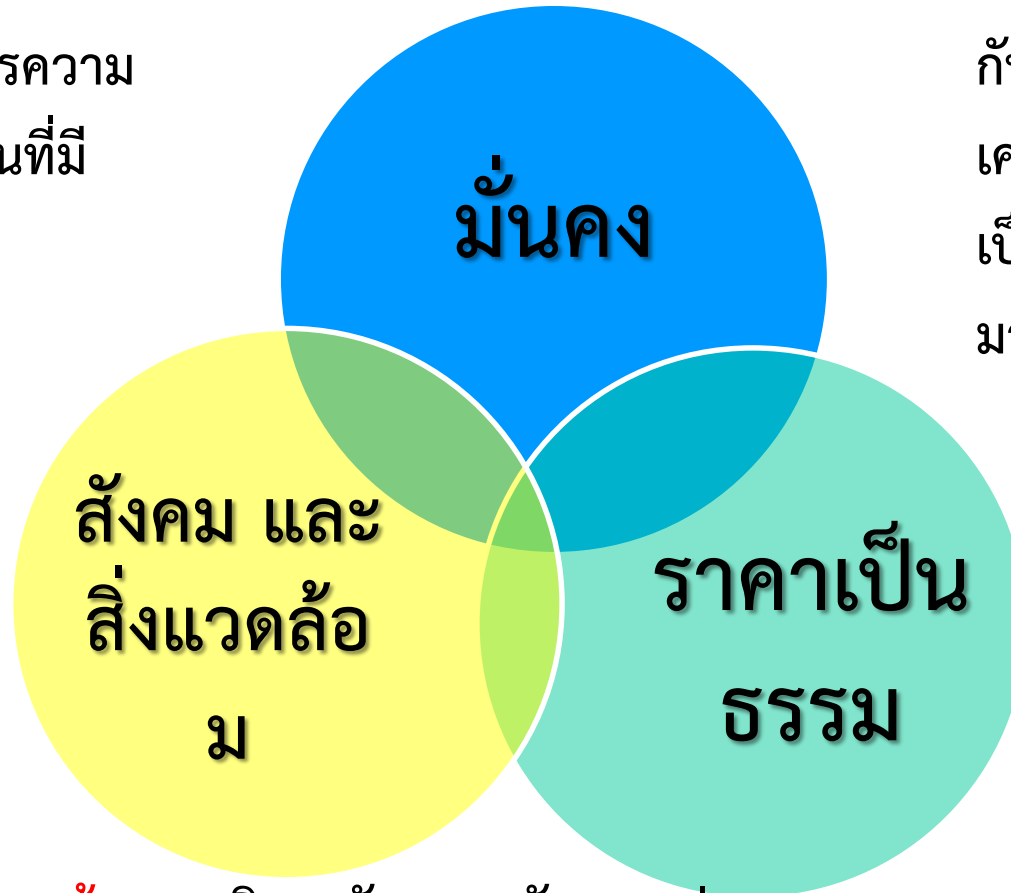
ราคาเป็นธรรม :เหมาะสม

กับบริบทและสภาพทาง

เศรษฐกิจของประเทศ ไม่

เป็นภาระกับ ประชาชน

มากเกินไป

สังคมและสิ่งแวดล้อม : บริหารจัดการพลังงานอย่าง

รับผิดชอบ เป็นมิตรต่อชุมชน

และ

สิ่งแวดล้อม

ขอขอบคุณครับ

